

Saistošo noteikumu "Liepājas valstspilsētas pašvaldības teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 6. punkts noteic, ka dome izvērtē uz likuma "Par pašvaldībām" normu pamata izdoto saistošo noteikumu atbilstību Pašvaldību likumam un izdod jaunus saistošos noteikumus atbilstoši pilnvarojumam.</p> <p>Uz likuma "Par pašvaldībām" 43. panta pirmās daļas 1. punkta pamata izdotie Liepājas pilsētas domes 2009. gada 22. janvāra saistošie noteikumi Nr.2 "Ēku numurzīmju, ielu vai laukumu nosaukumu norāžu izvietojuma kārtība Liepājā" (Latvijas Vēstnesis, 2009., 32. nr.) un uz likuma "Par pašvaldībām" 43. panta pirmās daļas 5. un 6. punktu izdotie Liepājas pilsētas domes 2020. gada 17. decembra saistošie noteikumi Nr.47 "Liepājas pilsētas pašvaldības teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2021., 11. nr.) ir pilnībā vai daļēji zaudējuši spēku 2024. gada 30. jūnijā.</p> <p>Izvērtējot lietderības apsvērumus, regulējums par jautājumiem šajās jomās, tiek apvienots, izdodot vienotus saistošos noteikumus.</p> <p>Pašvaldību likuma 44. panta otrā daļa noteic, ka dome var izdot saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot likumos un Ministru kabineta noteikumos paredzēto funkciju izpildes kārtību. Uz šā deleģējuma pamata saistošajos noteikumos ietverti tiesiskie pienākumi attiecībā par ēku numurzīmju izvietojumu, ar mērķi izveidot un uzturēt vienotu vizuālo tēlu un nodrošināt nekustamā īpašuma atrašanās vietas noteikšanas iespējas, tostarp operatīvajiem dienestiem un publisko pakalpojumu sniedzējiem.</p> <p>Pašvaldību likuma 45. panta pirmās daļas 3. un 4. punkts noteic, ka dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, nosakot administratīvos pārkāpumus un par tiem piemērojamos administratīvos sodus par teritoriju un būvju uzturēšanu, ciktāl tas saistīts ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu, kā arī par īpašumam piegulošu, publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju (gājēju ietves un zālāji līdz brauktuves malai, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas) kopšanu. Uz šā deleģējuma pamata saistošajos noteikumos ietverti tiesiskie pienākumi un prasības būvju fasādēm un citām ārējām konstrukcijām pilsētvides ainavas uzturēšanai, kā arī prasības daudzdzīvokļu dzīvojamo māju teritoriju un nekustamajam īpašumam piegulošo teritoriju uzturēšanai un kopšanai ar mērķi nodrošināt vienotas prasības teritorijas kopšanai un būvju uzturēšanai, ar mērķi nodrošināt pilsētvides ainavas kvalitāti, novērst vides un ainavas degradēšanās riskus, kā arī uzturēt publiskās teritorijas sanitāro tīrību un kārtību,</p>

gādājot par sakoptu pilsētvidi, drošu transporta un gājēju infrastruktūru, vispārējo sabiedrības labklājību un drošību.

Saistošie noteikumi neparedz jaunas prasības vai būtiskas izmaiņas attiecībā uz privātpersonām noteiktajiem tiesiskajiem pienākumiem, salīdzinot ar tām prasībām, kas bijušas līdz stājās spēkā šie saistošie noteikumi.

Vienlaikus saistošie noteikumi vairs neparedz administratīvo atbildību par prasībām, kas noteiktas ēku numurzīmju izvietojumam, jo likumdevējs nav šādu deleģējumu pašvaldībām piešķīris. Izvērtējot lietderības apsvērumus un alternatīvus līdzekļus saistošo noteikumu mērķa sasniegšanai, turpmāk netiek paredzēta arī administratīvā atbildība par prasību neievērošanu, kas saistošajos noteikumos paredzētas attiecībā uz būvju fasādēm un citām ārējām konstrukcijām pilsētvides ainavas uzturēšanai. Par saistošajos noteikumos minēto prasību neievērošanu var tikt piemērota administratīvā akta piespiedu izpildes procedūra, par kura neizpildi savukārt uzsākama administratīvā akta piespiedu izpilde, piemērojot piespiedu naudu.

Ielu nosaukumi uz ēku numurzīmēm lietojami, atbilstoši Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmas datiem. Vienlaikus ir pieļaujams, ka ielu nosaukumus, kuros lietots personvārds, pieļaujams saīsināt, personas vārdu apzīmējot ar pirmo burtu, piemēram, A. Pumpura iela (Andreja Pumpura iela). Ielu nosaukumu, kuriem pieļaujams saīsinātais lietojums, saraksts pieejams pašvaldības oficiālajā tīmekļa vietnē.

Savukārt par saistošajos noteikumos noteikto prasību neievērošanu nekustamajam īpašumam piegulošo teritoriju uzturēšanai tiek paredzēta administratīvā atbildība. Ņemot vērā, ka pieguļošās teritorijas kopšana skar citu personu drošību un tiesības dzīvot labvēlīgā vidē nepieciešams efektīvs un iedarbīgs instruments šo pienākumu izpildes nodrošināšanai. Administratīvais sods ir motivējošs līdzeklis šā pienākuma izpildei, turklāt pašvaldības resursi ir ierobežoti, lai nekavējoties nodrošinātu piespiedu izpildi un panāktu, ka vienlaicīgi tiek nodrošināta pieguļošās teritorijas sakopšana. Turklāt jāņem vērā, ka pašvaldības resursi nepieciešami to pieguļošo teritoriju kopšanai, kuru īpašnieki ir atbrīvoti no teritorijas kopšanas pienākumiem. Liepājas pašvaldības policijas sniegtie statistikas dati liecina, ka 2023. gadā par pieguļošās teritorijas uzturēšanas un kopšanas pārkāpumiem ierosinātas 218 administratīvā pārkāpuma lietas. Šie dati liecina par problēmas aktualitāti. Secināts, ka lielākā daļa pārkāpumu (145) bijuši par zāliena nenopļaušanu atbilstoši prasībai, ka tā augstums nepārsniedz 20 cm, apstādījumu nekopšanu un atkritumu, tajā skaitā dārzu un parku atkritumu, uzkrāšanos. Ievērojot šos datus un ņemot vērā Dabas aizsardzības fonda priekšlikumu par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu saistošie noteikumi vairs nesatur prasības par noteiktu zāles augstumu, bet paredz nosacījumu, ka zāles nopļaušana jāveic ne retāk kā reizi mēnesī. *(Saistošo noteikumu teksts mainīts atbilstoši saņemtajiem priekšlikumiem. Skatīt paskaidrojuma raksta 8. sadaļu)* Lai sabalansētu sakoptas pilsētvides un īpašnieku intereses, vienlaikus novēršot

	<p>iespējamos sabiedrības drošības riskus, saistošie noteikumi paredz atvieglotākus nosacījumus lapu un zaru savākšanai, pieļaujot to saglabāšanu zem kokiem un krūmiem, ja tie tiek novākti vismaz 1 m platā joslā gar ietvēm un brauktuvēm. Vienlaikus gadījumos, kad tas būs lietderīgi un racionāli, piemēram, kad īpašums ilgstoši netiek izmatots vai apsaimniekots, pašvaldība var izmantot tiesības izdot nekustamā īpašuma īpašniekam pienākumu uzliedzošu administratīvo aktu. Ja pašvaldība būs veikusi administratīvā akta piespiedu izpildi, izmantojot aizvietošanasizpildi, tad nekustamā īpašuma īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam būs pašvaldībai jāatlīdzina visi izdevumi, kas pašvaldībai būs radušies saistībā ar administratīvā akta piespiedu izpildi.</p> <p>Nosakot administratīvā soda apmēru ņemts vērā tehnisko, administratīvo un cilvēkresursu apjoms, kas nepieciešams pieguļošās teritorijas sakopšanai, pārkāpuma bīstamība un sekas, kas iestājas prasību neievērošanas gadījumā, pēc iespējas samērojot publiskā īpašuma lietotāju un privātīpašnieku intereses. Administratīvā soda amplitūda ļauj soda piemērotājam vērtēt faktiskos apstākļus, nosakot piemērotāko un samērīgāko soda mēru. Par tādiem noteikumu pārkāpumiem, kuru neievērošana rada vai varētu radīt kaitējumu tikai, piemēram, pilsētvides ainavai, paredzēti mazāki soda apmēri, salīdzinot ar pārkāpumiem, kas rada vai varētu radīt kaitējumu cilvēku dzīvībai, drošībai, īpašumam un videi. Sods piemērojams par darbību vai bezdarbību, kas izpaužas saistošo noteikumu nepildīšanā vai nepienācīgā izpildē.</p> <p>Regulējums par administratīvo atbildību attiecībā uz daudzdzīvokļu dzīvojamo māju īpašniekiem vai pārvaldniekiem, kuriem saistošajos noteikumos pienākumi noteikti uz Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumu Nr.906 "Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi" pamata, attiecināms tiktāl, ciktāl augstākstāvoša spēka normatīvie akti neparedz citādāku regulējumu.</p>
<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>Ietekme uz budžetu tiek plānota vidēji iepriekšējo gadu līmenī. Piemēram, ieņēmumi no administratīvajiem sodiem par pieguļošās teritorijas kopšanas prasību neievērošanu 2022. gadā veidoja 3180 <i>euro</i>, bet 2023. gadā 6524,14 <i>euro</i>. Ieņēmumi no piespiedu naudām par būvju uzturēšanas prasību neizpildi 2023. gadā veidoja, piedzenot 43 095 <i>euro</i> (tostarp par 83 izpildrīkojumu piespiedu izpilde patvaļīgas būvniecības lietās un 34 izpildrīkojumu piespiedu izpilde cilvēku drošību apdraudošu un vidi degradējošu būvju lietās).</p> <p>Ieņēmumi no ēku numurzīmju izvietošanas un uzturēšanas netiek plānoti vai prognozējams, ka tie būs nebūtiski, jo administratīvie sodi par šo pienākumu neizpildi netiks piemēroti. Ja pašvaldība numurzīmju nodrošināšanu īstenotu aizvietošanasizpildes kārtībā, vienas numurzīmes izmaksas veido aptuveni 24 <i>euro</i> (izmēri 30 x 20 cm); 25 <i>euro</i> (30 x 26 cm); 36 <i>euro</i> (30 x 45 cm). Ņemot vērā, ka uz 2024. gadu nav konstatēti pārkāpumi ēku numurzīmju nodrošināšanā, kas liecina, ka iedzīvotāji vispārīgi pilda saistošajos noteikumos noteiktās prasības, ietekme uz</p>

	<p>budžetu radīta netiks.</p> <p>Lai īstenotu saistošos noteikumus, nav jāsamazina finansējums citām pozīcijām.</p> <p>Saistošo noteikumu izpildei nav nepieciešami papildu resursi, netiks radītas jaunas institūcijas vai veidotas jaunas darba vietas, nav nepieciešami papildu resursi, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi.</p>
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>Paredzama tieša ietekme, jo Īpašuma pieejamība operatīvo dienestu un publisko pakalpojumu sniedzējiem, kā arī Īpašumu un tiem pieguļošās publiskās teritorijas sakoptība ietekmē cilvēka labsajūtu, dzīves un apkārtējās vides kvalitāti gan no funkcionālā, gan estētiskā viedokļa. Paredzama tieša sociālā ietekme attiecībā uz vecuma pensiju sasniegušām, trūcīgām un maznodrošinātām personām un personām ar invaliditāti, paredzot tās atbrīvot no pieguļošās teritorijas kopšanas pienākumiem vai sniedzot palīdzību šo pienākumu izpildē. Lai pēc iespējas radītu vienotas un līdzvērtīgas prasības pieguļošās teritorijas kopšanas prasību izpildei, saistošie noteikumi paredz, ka Īpašniekiem, kuru Īpašumam pieguļošā teritorija ir lielāka par pusi no Īpašuma kopējās platības, var samazināt publiskās teritorijas platību, kas jākopj un jāuztur, tādējādi, nosakot pēc iespējas samērīgas prasības Īpašniekiem, kuru Īpašumam piegulst liela publiskā lietojamā platība.</p> <p>Paredzams, ka saistošo noteikumu prasības labvēlīgi ietekmēs pilsētvides ainavu, nodrošinot vienotas prasības publiskās pieguļošās teritorijas sakopšanā, būvju uzturēšanā un adresācijas nodrošināšanā, radot estētisku un sakoptu pilsētvidi.</p> <p>Netiek paredzēta tieša ietekme uz cilvēku veselību, uzņēmējdarbības vidi un konkurenci.</p>
<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām</p>	<p>Saistošo noteikumu izpilde tiek nodrošināta pašvaldības iestāžu darbinieku tiešo pienākumu ietvarā un netiek radīta ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām.</p> <p>Saistošie noteikumi nosaka kritērijus un personu loku, kam ir tiesības saņemt atbrīvojumus vai atvieglojumus par nekustamajiem Īpašumiem pieguļošās publiskā lietošanā esošās teritorijas kopšanu. Atvieglojumi nav piemērojami gadījumos, kad Īpašnieks vai tiesiskais valdītājs ir atzīstams par personu, kam pienākas saistošajos noteikumos paredzētie atvieglojumi, bet konstatējams, ka Īpašums nodots lietošanā (tostarp bezatlīdzības) citai personai, kā arī gadījumos, kad Īpašnieka vai tiesiskā valdītāja māsaimniecībā dzīvo cita darbaspējīga, pilngadīga persona, kas var veikt teritorijas kopšanas pienākumus.</p> <p>Lai saņemtu atbrīvojumu vai atvieglojumu, saistošajos noteikumos noteiktajām personām jāiesniedz pašvaldībā iesniegums un pamatojuma dokumenti. Par atbrīvojumu vai</p>

	<p>atvieglojumu piešķiršanu lemj ar Liepājas valstspilsētas pašvaldības izpilddirektora rīkojumu izveidota komisija. Komisijas pieņemto lēmumu var apstrīdēt pašvaldības izpilddirektoram.</p> <p>Par saistošo noteikumu neievērošanu fiziskas un juridiskas personas var tikt sauktas pie administratīvās atbildības. Administratīvā pārkāpuma procesu par nekustamajiem īpašumiem piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas kopšanu atbilstoši kompetencei veic Liepājas pašvaldības policija.</p> <p>Liepājas būvvalde Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā izdod administratīvos aktus saistībā ar prasību neievērošanu, kas saistošajos noteikumos paredzētas attiecībā uz būvju fasādēm un citām ārējām konstrukcijām pilsētvides ainavas uzturēšanai. Liepājas būvvaldes amatpersonas lēmums apstrīdams tās vadītājam, ja iestādes darbību reglamentējošos tiesību aktos nav noteikts citādāk.</p>
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu īstenošana neparedz papildu cilvēkresursu iesaisti.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Izpildi nodrošinās Pašvaldības iestāžu "Liepājas Centrālā administrācija", "Liepājas būvvalde" un "Liepājas pašvaldības policija" atbildīgās personas atbilstoši deleģētajai kompetencei.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	<p>Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai.</p> <p>Noteikumos ietvertais regulējums ļauj panākt, ka personas nepieciešamajā apmērā kopj tiem piederošos vai tiesiskajā valdījumā esošos nekustamos īpašumus un tiem piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas, tādējādi sabiedrības interesēs nodrošinot pašvaldības administratīvās teritorijas sakoptību, drošību un sanitāro tīrību.</p> <p>Noteikumos ietvertās prasības ir samērīgas, t.i., labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par atsevišķas personas interesēm nodarīto kaitējumu.</p>
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	<p>Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajā daļā noteiktajam, saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2024. gada 21. oktobra līdz 2024. gada 4. novembrim sabiedrības viedokļa noskaidrošanai tika publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.liepaja.lv, paredzot iespēju ikvienam interesentam iesniegt savus priekšlikumus un komentārus. Informācija bija izvietota arī pašvaldības telpās Rožu ielā 6 apmeklētājiem pieejamā vietā. Noslēdzoties pieteikumu iesniegšanas termiņam, saņemti šādi priekšlikumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) "Uzskatu, ka 6.1. punktu par zāles pļaušanu jāprecizē. Pļaušanu jāveic veģetācijas periodā vai vismaz noteiktos mēnešos, pretējā gadījumā arī

ziemas mēnešos, kas Liepājai raksturīgi arī bezsniega un kailsala laiks, veidojas pienākums pļaut zāli kaut arī tā neaug. Arī vasaras mēnešos zālē aug ar dažādu intensitāti, tāpēc, manuprāt, nav korekti noteikti ne retāk kā reizi mēnesī. Jo šādu parametru kontrolējošai iestādei būs grūti pārbaudīt, kad veikta pļaušana. Uzskatu, ka pieļaujama garums ir vieglāk administrējams un uzreiz pārbaudāms dabā. Nav jāsazinās ar atbildīgo īpašnieku, kad tad pēdējo reizi zāle ir pļauta. Manuprāt, būtu saglabājams nosacījums, kā līdz šim”.

Priekšlikums ņemts vērā, aizstājot zāles pļaušanas regularitāti (biežumu) ar pienākumu par zālāja nopļaušanu, nepieļaujot, ka zāles garums pārsniedz 20 cm.

- 2) “Saistošo noteikumu nodaļā “VI. Saistošo noteikumu izpildes kontrole un atbildība par saistošo noteikumu neievērošanu” būtu jāiestrādā sadaļa par kontroles biežumu, proti, ja pašvaldības policija dienas laikā konstatē nesavāktas lapas pie īpašuma, bet īpašuma īpašnieks tās vāc no rīta un vakarā (pirms un/vai pēc darba dienas), bet dienas laikā tās atkal ir sakritušas, tad ir jāparedz īpašuma apsekošana vismaz divas reizes pirms tiek sastādīts protokols par administratīvo pārkāpumu. Tādējādi tiks mazināta papīru birokrātija gan pašvaldības policijas pusē, gan īpašuma īpašnieka pusē un tiks sodīti tikai tie īpašnieki, kuri lapas tiešām nesavāc”.

Priekšlikums nav atbalstāms. Saistošie noteikumi paredz būtisku administratīvo sodu samazinājumu salīdzinot ar saistošo noteikumu iepriekšējo redakciju, tas nozīmē, ka primāri saistošo noteikumu mērķis nav sodīt privātpersonas par uzlikto pienākumu neizpildi vai nepienācīgu izpildi. Kā izriet no šī paskaidrojuma raksta kontrolējošajai institūcijai ir jāvērtē, kādu ietekmi privātpersonai uzliktā pienākuma neizpilde atstāj uz noteikumu mērķa sasniegšanu, proti, sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu. Administratīvās atbildības likums paredz amatpersonas tiesības neuzsākt administratīvā pārkāpuma procesu vai izbeigt to, ja personas izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajos apstākļos nav radījis tādu apdraudējumu tiesiski aizsargātajām interesēm, lai par to piemērotu sodu. Līdz ar to saistošajos noteikumos paredzētais regulējums pēc būtības vērsts uz personu saukšanu pie administratīvās gadījumos, kad ir objektīvi redzams, ka uzliktie pienākumi netiek veikti regulāri un tas apdraud ar saistošajiem noteikumiem aizsargātās intereses. Jāņem vērā, ka kontrolējošo institūciju rīcībā nav resursu tādā apjomā, lai apsekotu pieguļošo teritoriju divas reizes dienā.

- 3) “Uzskatu, ka šie saistošie noteikumi ir izstrādāti nekvalitatīvi un kļūdaini, kas redzams jau pašā sākumā, pilni ar pretrunām gandrīz katrā trešajā teikumā. Ar zaļu krāsu esmu atzīmējis to, kas būtu nepieciešams iekļaut un ar sarkanu krāsu to kas būtu lieks, tātad izņemams. Ar krāsojumu neatzīmēju komatu, garumzīmju un atstarpju starp vārdiem

lietojumu. Citādi teksts būtu pārāk raibs. Katram vārdam un teikumam varu sniegt paskaidrojumu kāpēc tieši tā, ja tas kādu interesē un tiek ņemts vērā? Projektu kā es to redzu nosūtīšu e pastā, jo šeit neļaujas rakstzīmju ierobežojuma dēļ”.

Nav iespējams identificēt konkrētus priekšlikumus vai problēmjautājumus un personas pamatojumu vēlamajām izmaiņām, tādēļ priekšlikums izvērtēts, ciktāl tas ir objektīvi saprotams. No viedoklim pievienotā saistošo noteikumu projekta, kura atsevišķi teikumi vai nodaļas izceltas, (iekrāsotas) secināms, ka persona ierosina svītrot no saistošo noteikumu projekta visu III. nodaļu, kas paredz atvieglojumus un atbrīvojumus no uzliktā pienākuma izpildes noteiktām personu grupām. Šāds priekšlikums nav atbalstāms, jo tas acīmredzami neatbilst Satversmes tiesas 2014. gada 6. novembra spriedumā Nr. 2013-20-03 izteiktajām atziņām par pašvaldības līdzdalību piegulošās teritorijas kopšanas pienākumu izpildē, jo atbrīvojumi un atvieglojumi ir viens pašvaldības līdzdalības risinājumiem, lai mazinātu privātpersonai uzlikto apgrūtinājumu. Nav atbalstāms arī viedoklis svītrot normas, kas paredz pienākumus invazīvo sugu izplatīšanās apkarošanā un iespēju atstāt lapas atstāt zem kokiem un krūmiem, nodrošinot to novākšanu tikai viena metra platā joslā līdz brauktuves malai. Minētās normas ir saistītas ar vides un sabiedrības drošības interesēm.

Atbalstīts priekšlikums svītrot vārdus “vai noganīšanu”.

- 4) Mainīt saistošo noteikumu 3. punkta traktējumu vai izslēgt III. nodaļu no tiesību akta, jo minētais var tikt traktēts kā darbs bez atlīdzības sabiedrības labā, vai piespiedu darbs. Darbu bez atlīdzības sabiedrības labā vai piespiedu darbu var noteikt tikai ar tiesas lēmumu.

Priekšlikums nav atbalstāms. Saistošajos noteiktie pienākumi uzlikti saskaņā ar Pašvaldību likuma 45. panta pirmās daļas 5. punktā pašvaldībai noteikto deleģējumu, kas pēc būtības ir salīdzināms ar spēku zaudējušā likuma “Par pašvaldībām” 43. panta pirmās daļas 6. punktā noteikto regulējumu, par kuras konstitucionalitāti izvērtējusi Satversmes tiesa un atzinusi, ka kaut arī apstrīdētā norma dod tiesības pašvaldībai izdot saistošos noteikumus par ģipšumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas uzkopšanu un paredzēt atbildību par šo noteikumu nepildīšanu, nav pamata uzskatīt, ka tā paredz piespiedu darbu. No iepriekšminētā var secināt, ka ģipšumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas uzkopšana uzskatāma nevis par piespiedu darbu, bet gan par pienākumu, ko uzliek ģipšums. (Satversmes tiesas 2004. gada 21. maija spriedums Nr. 2003-23-01).

- 5) “Nepiekrītu par saistošajos noteikumos noteikto prasību nekustamajam ģipšumam piegulošo teritoriju uzturēšanai tiek saglabāta līdzšinējā kārtība – par to paredzēta administratīvā atbildība. Priekšlikums, ja NĪ ģipšnieks pats piekrīt uzturēt pašvaldības piegulošo teritoriju, tad lai tiek dota 30% atlaide NĪ nodoklim, jo šie noteikumi piespiedu kārtā

rada papildus uzdevumus ģimenēm, gan uzņēmumiem. Vai jau no esošās NĪ nodokļiem paredzēt līdzekļus pašvaldības pieguļošo teritoriju uzkopšanai”.

Priekšlikums nav atbalstāms. Viens no iemesliem, kāpēc pašvaldība uzliek īpašumam pieguļošās teritorijas kopšanu īpašniekiem ir tas, ka sakoptas, drošas un estētiskas vides nodrošināšana ir tikai viens no pašvaldību autonomajās funkcijās ietilpstošiem uzdevumiem, kura izpilde prasa ievērojamus resursus. Īpašumam pieguļošā teritorija nav vienīgā publiskās lietojamības lieta, par kuras uzturēšanu gādā pašvaldība. Ievērojamus resursus patērē publiskās vides un infrastruktūras (ielas, parki, skvēri, laukumi u.c.) uzturēšana. Tādēļ privātpersonai tiek uzlikts pienākums piedalīties nevis visas vai jebkādas publiskas teritorijas kopšanā, bet gan tikai tādas, kas robežojās ar tās īpašumu un veido gan konkrētā īpašuma, gan pilsētvides tēlu. Kā norādījusi Satversmes tiesa 2014. gada 6. novembra spriedumā Nr. 2013-20-03, nevar piekrist pieteikuma iesniedzējam, ka pašvaldībai būtu jātīra un jākopj viņa nekustamajam īpašumam pieguļošā teritorija tāpēc vien, ka viņš maksā nekustamā īpašuma nodokli.

- 6) Nepataisīt visus nekustamā īpašuma īpašniekus par sniega un ledus tīrītājiem. Pašvaldībai jākopj pašvaldības teritorija. Nevar piespiest uzņemt teritoriju, kas nav īpašumā. Pašvaldībai pašai jākopj sava teritorija, nevis jāspiež to darīt privātpašniekus.

Viedoklis netiek ņemts vērā. Pašvaldību likuma 44. pants un 45. panta pirmās daļas 5. punkts paredz pašvaldības tiesības izdot saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju izpildi. Satversmes tiesa, vērtējot šā pienākuma konstitucionalitāti atzinusi, ka regulējums, kas uzliek personai pienākumu kopt īpašumam pieguļošo teritoriju, ir piemērots leģitīmā mērķa – aizsargāt sabiedrības labklājību un drošību sasniegšanai (Satversmes tiesas 2014. gada 6. novembra spriedums Nr.2013-20-03 10. un 11. punkts).

- 7) Papildināt saistošo noteikumu IV. nodaļu par namu teritoriju, kuras ir publiski pieejamas iedzīvotājiem (kā piemērs Siļķu ielas 24 un 26A laukums) uzturēšanu tādā tehniskajā stāvoklī un ārējā izskatā, lai tās nedegradē vidi, nebojā apkārt esošo ainavu un nerada paaugstinātu risku cilvēku drošībai. Piemērot paaugstinātu nekustamā īpašuma nodokļa likmi, ja īpašnieks neveic publiski pieejamās teritorijas remontdarbus un uzkopšanu.

Priekšlikums nav atbalstāms, jo tajā minētā un līdzvērtīgas situācijas risināmas būvniecības jomas tiesību aktos noteiktajā kārtībā, uzliekot īpašniekiem pienākumus sakārtot vidi degradējošu vai nedrošu būvi.

- 8) Pašvaldībai jā rūpējas par ietvju attīrīšanu it sevišķi ziemas periodā. Pensionāriem nav iespējams notīrīt ietves un šādu pakalpojumu piesaistīt tie nevar atļauties. Šim jābūt ir pašvaldības uzdevumam, kam ir jā rūpējas par ietvēm un ceļiem.

	<p>Priekšlikums (viedoklis) netiek ņemts vērā, jo saistošie noteikumi paredz iedzīvotājiem, kas sasnieguši pensionēšanas vecumu, iespēju lūgt atbrīvojumu no īpašumam pieguļošās teritorijas kopšanas pienākumiem.</p> <p>9) Jāparedz pienākumi komersantiem, kuru komercdarbība notiek daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās ar pienākumu uzturēt ieeju un tīrību pie tās, nodrošinot atkritumu savākšanu.</p> <p>10) Noteikt, ka, ja iela tiek izmantota komerciālām darbībām (maksas stāvvietas), tad šiem komersantiem jāuztur arī trotuārs, jānodrošina atkritumu (papīru, cigarešu izsmēķu u.c.) savākšana.</p> <p>11) Teritorijā, kas tiek izmantota 100% publiski visiem iedzīvotājiem, jānodrošina vismaz atkritumu savākšana vasaras sezonā.</p> <p>Minētie priekšlikumi nav atbalstāmi, ņemot vērā, ka jautājumi risināmi dzīvojamo māju pārvaldīšanas un atkritumu apsaimniekošanas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15. pantam par atkritumu apsaimniekošanu, tostarp savākšanu atbild īpašnieks vai tiesiskais valdītājs. Ja attiecīgo atkritumu radītājs ir noskaidrots, atbildība par atkritumu nodošanu apsaimniekotājam ir jāuzņemas šo atkritumu faktiskajam radītājam, nevis zemes īpašniekam. Respektīvi, atbildīgā persona par nekustamajā īpašumā prettiesiski novietotiem atkritumiem ir atkarīga no tā, vai ir zināms šo atkritumu patiesais radītājs. Savukārt apstākļos, kad noteikt faktisko piesārņotāju ir grūti vai pat neiespējami, ir pamatoti atzīt, ka atbildība par prettiesiski novietotajiem atkritumiem ir jāuzņemas nekustamā īpašuma īpašniekam (Augstākās tiesas 2020. gada 29. septembra spriedums lietā Nr.SKA-631/2020). Saistošie noteikumi paredz, ka par pieguļošās teritorijas kopšanu atbild īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai pašvaldības īpašuma lietotājs. Ar īpašnieku saprotama, tostarp juridiska persona, kas veic komercdarbību, ja tās īpašumam piegulst publiskā lietošanā esoša teritorija. Līdz ar to saistošo noteikumu prasības attiecināmas arī uz komersantiem.</p> <p>Paskaidrojuma rakstā netiek atspoguļoti viedokļi, kuri iesniegti saistošo noteikumu apspriedes laikā, bet to saturs atbilst privātpersonas līdzdalībai iestādē iesniegumu likuma izpratnē, jo tie satur jautājumus par saistošajos noteikumos regulēto jautājumu pēc būtības. Šādus iesniegumus pašvaldība izskata Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā.</p>
--	---